

TURUN YLIOPISTO

Lääketieteellinen tiedekunta

OLANDER, KRISTA: Nuoruusiän idiopaattisen skolioosin leikkaushoidon tulosten vertailu – Anteriorinen vai posteriorinen menetelmä?

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 18 s.

Lastenkirurgia

Helmikuu 2018

Nuoruusiän idiopaattisella skolioosilla (adolescent idiopathic scoliosis, AIS) tarkoitetaan selkärangan kolmiulotteista virheasentoa. Skolioosia sairastavilla keuhkotoiminta on heikentynyt. Vaikea, hoitamaton skolioosi on yhteydessä lisääntyneeseen kuolleisuuteen.

Skolioosia voidaan hoitaa seuraamalla, korsettihoidolla tai leikkauksella. Leikkaushoidon tavoitteena on estää selkärangan vinoutuman vakavoituminen edelleen, oikaista virheasento, minimoida keuhkojen kannalta haitalliset vaikutukset ja parantaa elämänlaatua. Tämä edellyttää selän jäykistämistä luuduttamalla sekä oikaisussa apuna käytettäviä metallitukia. Leikkaus voidaan tehdä joko etukautta (anteriorisesti, ASF) tai takakautta (posteriorisesti, PSF).

PSF:n uusinta tekniikkaa, pedikkeliruuvi järjestelmää hyödyntävää tekniikkaa ja ASF-menetelmää ei ole verrattu pitkäaikaishoitotulosten osalta. Lyhyen aikavälin vertailevista seurantatutkimuksista sekä tiettyä leikkausmenetelmää kuvaavista pitkäaikaistutkimuksista on saatu viitteitä, että ASF-menetelmä aiheuttaa keuhkotoiminnan heikkenemistä, mutta toisaalta menetelmä vähentää luudutettujen nikamavälien määrää ja rintarangan kyfoosi ja lannerangan kompensatorinen käyryys korjaantuvat paremmin. ASF menetelmällä saavutetaan parempi välitön sagittaalitaso korjaantuminen, mutta seurannassa korjausta menetetään PSF-menetelmää enemmän. Vertailevissa tutkimuksissa ASF-leikatut ovat saaneet paremmat pisteet SRS-elämänlaatukyselyissä ja he ovat tyytyväisempiä hoitoon PSF-leikattuihin verrattuna.

Molemmilla menetelmillä saavutetaan hyvä virheasennon korjaantuminen, eikä kummankaan menetelmän paremmuudesta elämänlaadun tai virheasennon korjaantumisen suhteen ole selkeää näyttöä pitkällä aikavälillä. Keuhkotoiminnan kannalta PSF-menetelmä on edullisempi. PSF-menetelmä on tällä hetkellä leikkaushoidettavan skolioosin standardihoito, mutta myös anteriorinen menetelmä on käytössä.

Asiasanat: idiopaattinen skolioosi, selkäkirurgia, vertailututkimus